

[Bollmann]

vi ser gerne dette samarbejde udbredt til Europarådet i de tilfælde, hvor man af forskellige årsager ikke mener, tingene hører hjemme i EF, eller hvor det er naturligt, at de øvrige europæiske ikke-EF-lande inddrages i en dialog. Derfor finder vi, det er en god idé, hvis konsultationerne mellem EF og Europarådet udbygges. Jeg er enig i, at der kan være behov for en nærmere afklaring af, i hvilket regi spørgsmålene hører hjemme, særlig hvis effektiviteten af det arbejde, der foregår, samtidig kan styrkes. Det er årsagen til, at vi selvfølgelig kan stemme for den dagsorden, der er foreslået.

Vi har gennem årene set, at den kontakt, Danmark har kunnet formidle mellem EF og de nordiske lande, har været af stor værdi. Det er vi meget glade for i CD. Jeg tror i øvrigt ikke, vore nordiske venner ville råbe særlig højt af glæde, hvis vi brød EF-samarbejdet. Jeg synes, vi fik en tilkendegivelse af deres tilfredshed med det samarbejde, da vi havde debatten tidligere i år om Den Fælles Akt. Derfor spiller vi i Danmark en helt særlig rolle, fordi vi som vel det eneste land deltager i næsten alle samarbejdsorganer.

Tilmed er vi medlem af NATO, hvor der selvfølgelig også er et europæisk samarbejde, men det europæiske forsvarssamarbejde skal og kan ikke foregå i Europarådets regi. Vi har NATO, heldigvis med deltagere uden for Europa. Ellers ville NATO selvfølgelig heller ikke være, hvad det er.

Jeg skal slutte med at sige, at vi i CD gerne ser det europæiske samarbejde udbygget på så mange områder som overhovedet muligt, men det må selvfølgelig være et supplement og ikke et alternativ til EF- og NATO-samarbejdet.

Kofod-Svendsen (KRF):

Også fra Kristeligt Folkepartis side skal der udtrykkes glæde over, at vi får en samlet drøftelse af det europæiske samarbejde, især med henblik på Europarådet, som vi jo ikke har drøftet så ofte i denne sal.

Jeg vil begynde med at takke udenrigsministeren for en grundig, fyldig og også handlekraftig redegørelse, hvor der virkelig er taget stilling til mange væsentlige sider af det brede europæiske samarbejde.

Jeg er helt enig i de hovedlinier, der er blevet lagt, med understregning af samarbej-

de via Nordisk Råd, EF, herunder EPS, CSCE, men også samarbejdet i Europarådssammenhæng, og det er det, jeg vil gøre nogle bemærkninger om som supplement til det, der allerede er sagt.

Jeg mener, det er væsentligt, at Europarådet kommer til at spille en stadig mere aktiv rolle i de europæiske samarbejdsbestræbelser, og medlemslande, der ikke efterlever Rådets statutter og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, må udsættes for det fornødne politiske pres fra de øvrige medlemslande, jf. situationen omkring Tyrkiet.

Jeg er enig i nogle af de hovedopgaver, Europarådet skal arbejde med, som det er blevet understøttet, på det kulturelle område, på det uddannelsesmæssige område, vedrørende bekæmpelse af terrorisme og hele nar-kospørgsmålet. Der er også opgaver inden for miljøområdet, flygtningepolitik og hele menneskerettighedsspørgsmålet, hvor det er afgørende, at der er ét sted, hvor den enkelte europæiske borger kan indanke sin sag.

Jeg mener også, at afspændingspolitikken bør være en væsentlig og integreret del af arbejdet i Europarådet. Det er vigtigt, at vi så stærkt, som det lader sig gøre, udnytter de redskaber og institutioner, som med stort politisk besvær er skabt for at øge afspændingen og formidle samarbejdet på tværs af ideologiske og økonomiske skillelinier i Europa.

I CSCE-processen, opfølgningen af Helsinki-slutakten, må Europarådet spille en overordentlig vigtig rolle, hvad enten der er tale om økonomisk, politisk eller kulturelt samarbejde, samarbejde om fremme af menneskerettigheder eller den sikkerhedspolitiske afspænding.

Man kan altid gøre tingene bedre, og man kan spørge, om Danmark ikke kunne gøre mere for at styrke arbejdet i de nævnte institutioner. Som det allerede er fremgået af det, udenrigsministeren har sagt, spiller Danmark en aktiv rolle, og det skal være mit partis ønske, at denne aktive rolle må fortsætte.

Forespørgslen drejer sig om samarbejdet mellem de europæiske stater, og så kommer man ofte til at tænke på europæiske regeringer. Men der er én ting, jeg gerne vil understrege, som jeg synes der kan være god grund til at komme ind på, og det er, hvorledes man kan styrke det folkelige element, de folkelige bevægelser i disse samarbejdsbe-